Lietas Nr. A420159825
A42-00341-26/8
ECLI:LV:ADRJRIT:2026:0619.A420159825.2.S

**Administratīvā rajona tiesa**

**Rīgas tiesu nams**

**SPRIEDUMS**

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2026.gada 19.jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Dace Grabovska,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /Nosaukums A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Valsts ieņēmumu dienestam tiktu uzlikts pienākums sniegt pieteicējai informāciju par /Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu.

## Aprakstošā daļa

*[1] Pieteicēja* /Nosaukums A/ *2025.gada 11.februārī*vērsās ar iesniegumu Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – Dienests), lūdzot sniegt informāciju par /Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu.

Ar Dienesta 2025.gada 4.marta lēmumu Nr.VID.4.1/8.16.5/11644 (turpmāk –sākotnējais lēmums) pieteicējai atteikts sniegt pieprasīto informāciju.

Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, ar Dienesta 2025.gada 7.aprīļa lēmumu Nr.30.1/22.11/1090 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Jebkāda informācija par nodokļu maksātāju, izņemot publiski pieejamo informāciju, saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām” 22.panta pirmo daļu ir konfidenciāla informācija, bet Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmās daļas un otrās daļas 1.punkta izpratnē – ierobežotas pieejamības informācija. Arī informācija par fiziskās personas privāto dzīvi (tajā skaitā, fiziskās personas ienākumiem, kas konkrētajā gadījumā ir ienākumi no sev piederošo uzņēmumu kapitāldaļu pārdošanas), ir ierobežotas pieejamības informācija, kas tiek aizsargāta ar likumu.

Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumu Nr.662 „Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” 54.punkts noteic, kā tiek aizpildīta deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma.

Izvērtējot minētajos Ministru kabineta noteikumos noteikto deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma aizpildīšanas kartību kopsakarā ar iesniegtajās /Persona A/ deklarācijās ietverto informāciju, secināms, ka deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma netiek uzrādīti dati par darījuma partneri, kā arī, iesniedzot deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma, nodokļu maksātājam normatīvajos aktos nav noteikts pienākums tai pievienot darījumu apliecinošus dokumentus.

Apstāklis, ka vēstule par informācijas sniegšanu nesatur pieteicējas vēlamo informāciju vai pieteicējai ir cits uzskats par deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma informācijas saturu, nemaina tās aizpildīšanas kārtību un nedod Dienesta ierēdnim un darbiniekam tiesības izsniegt (izpaust) pieprasīto informāciju, kas tam kļuvis zināms, pildot dienesta pienākumus.

[1.2] Ja pieteicējai ir šaubas par kādas personas negodprātīgu attieksmi nodokļu deklarēšanas/aprēķināšanas/nomaksas jomā, pieteicēja aicināta sniegt informāciju par notikušo darījumu un Dienests savas kompetences ietvaros veiks nepieciešamos kontroles pasākumus.

[1.3] Pieteicējai informācija par konkrēto darījuma vērtību ir gūstama no starp pieteicēju un /Persona A/ noslēgtā uzņēmuma pirkuma līguma, kas ir pieteicējas rīcībā, savukārt par darījuma summām, kuras konkrētā fiziskā persona ir saņēmusi no pieteicējas, ir gūstama no pieteicējas grāmatvedības datus saturošiem dokumentiem un/vai no kontu izdrukām par veiktajiem maksājumiem, kas ir pieteicējas rīcībā.

[1.4] Ne vienmēr informācija, kas attiecas uz personas datiem (privāto dzīvi) automātiski ir atzīstama par neizsniedzamu, – arī šāda informācija var tikt izsniegta, ja tam ir atrodams pietiekams pamats.

Izvērtējot pieteicējas informācijas pieprasīšanas mērķi – savu likumisko tiesību aizsardzība, proti, būt nodrošinātai ar pierādījumu attiecībā uz saistību neizpildi no /Persona A/ puses par konkrēto darījumu, Dienests nekonstatē, kādas tieši pieteicējas leģitīmās intereses konkrētā informācija potenciāli varētu ievērot/aizsargāt.

Par aizsargāto interesi ir atzīstama nodokļu administrācijas rīcībā esošās informācijas neizpaušana (aizsargāšana) par nodokļu maksātāju – fizisku personu /Persona A/ un viņa iesniegtajās deklarācijās norādīto informāciju par sava kapitāla aktīvu atsavināšanas darījumiem, kas ietver tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību no pretlikumīgas izmantošanas.

Pieteicējas bažas par /Persona A/ iespējamu izvairīšanos no nodokļu samaksas nav pamats informācijas izpaušanai.

Fakts, ka pieteicēja atsaucas uz ierosināto civillietu Nr.C771102722, nerada tiesisku pamatu Dienestam izsniegt informāciju, kuras izsniegšanu regulē speciālās tiesību normas – likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 21.pants un likuma „Par nodokļiem un nodevām” 22.pants. Savukārt, ja tiesai radīsies šaubas par abu pušu noslēgtā darījuma kopējās summas apmēru, tā pati vērsīsies Dienestā ar lūgumu sniegt nepieciešamo informāciju. Tiesa ir iekļauta likuma „Par nodokļiem un nodevām” 22.panta otrajā daļā noteikto subjektu lokā, kuram Dienestam ir tiesības izsniegt (sniegt) informāciju par nodokļu maksātāju bez viņa piekrišanas. Pieteicējai ir iespēja vērsties tiesā ar lūgumu uzlikt pienākumu Dienestam izsniegt pieprasīto informāciju par citu nodokļu maksātāju.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Informācijas pieprasījumā nepārprotami norādīts, ka pieteicējai ir nepieciešama informācija tikai par to, ko pārdevējs, pieteicējas darījumu partneris, ir deklarējis/norādījis iestādei saistībā ar darījumu, kas noslēgts ar pieteicēju. Minētajai informācijai ir būtiska nozīme pieteicējas likumisko interešu aizsardzībai, it īpaši gadījumā, ja pārdevēja deklarētie dati neatbilst viņa citur, īpaši civillietās, paustajai nostājai.

Pieteicēja nebija lūgusi izsniegt informāciju par darījuma apstākļiem, tostarp par līgumā noteiktu atlīdzību, jo minētie apstākļi pieteicējai acīmredzami ir zināmi, jo tā ir viena no darījuma pusēm.

[2.2] Pieteicēja atsaucas uz Administratīvās rajona tiesas 2017.gada 14.decembra spriedumu lietā Nr.A420175217 un uzskata, ka, ja reiz Senāts, tā arī iestāde atzīst nodokļa maksātāja tiesības saņemt informāciju, ko viņa darījuma partneri par viņu ir norādījuši pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās, tad nav atrodams pamatojums vai attaisnojums iestādes diametrāli pretējai pieejai attiecībā uz deklarācijām par ienākumu no kapitāla pieauguma. Pat fizisko personu datu aizsardzība nav arguments, jo pievienotās vērtības nodokļu maksātāju lokā ir daudz fizisko personu.

[2.3] Pieteicējas rīcībā nav un nevar būt no Dienesta pieprasītā informācija.

Iestādes rīcībā ir vismaz piecas deklarācijas, turklāt pārdevējam jānorāda visi ieņēmumi no darījuma kā ienākumi atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 97.$^{4}$ punktu.

[2.4] Pieteicēja kā nepamatotu uzskata Dienesta norādīto, ka deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma netiek uzrādīti dati par darījuma partneri, jo nav iespējams gūt loģisku izskaidrojumu par to, kā tad Dienests veica darījuma un pārdevēja sniegto datu pārbaudi, ja Dienestam „nav zināms" darījuma partneris (pieteicēja).

Pieteicēja atkārtoti uzsver, ka tā nelūdz sniegt jebkādu citu informāciju par pārdevēju, bet vien informāciju par šo pašu darījumu, kura dalībnieks ir pati pieteicēja.

[2.5] Pieteicējai pastāv pamatotas šaubas, ka pirmšķietami pieteicējas darījumu partneris mēģina izvairīties no nodokļu samaksas, kā arī no komunikācijas ar iestādi. Informācija, kas ir pieteicējas rīcībā, un informācija, ko pieteicējas darījumu partneris sniedza iestādei, var būtiski atšķirties, kas, savukārt, var būtiski ietekmēt pieteicējas spējas aizstāvēt savas likumiskās intereses.

Konkrētajā gadījumā ir konstatējama pieteicējas leģitīma interese attiecīgas informācijas sniegšanai, jo tā ir nepieciešama pieteicējai savu likumisko interešu aizsardzībai, proti, nolūkā nodrošināt pierādījumu esamību attiecībā uz saistību, kas izriet no tiesiskām attiecībām ar pārdevēju, pienācīgu (ne)izpildi.

Attiecīgā informācija nodrošinās arī pieteicējas likumisko interešu aizsardzību strīdā par pārdevēja kā komersanta valdes locekļa prettiesisku rīcību, kas noveda līdz zaudējumu nodarīšanai, kas šobrīd tiek skatīts lietā Nr.C69589724.

Pieteicējas leģitīmā interese ir ar lielāku aizsardzību nekā pārdevēja personas datu aizsardzības interese.

[2.6] Dienests nepamatoti atsaucas uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.pantu. Pieteicēja vērš uzmanību uz Senāta 2021.gada 21.oktobra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1038/2021 3. un 4.punktā paustām atziņām, ka situācijā, kad informācija tiek pieprasīta Dienestam, Dienests rīkojas kā institūcija, nevis kā konkrēts ierēdnis vai darbinieks individuāli. Likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 21.panta pirmā daļa un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 22.panta normas pamatā vispār nebūtu attiecināmas uz gadījumiem, kad Dienestam tiek pieprasīts izsniegt tā rīcībā esošo informāciju.

[3] Dienests rakstveida paskaidrojumos *pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Norāda, ka Dienestam šobrīd nav tiesiska pamata izsniegt pieteicējai konfidenciālu informāciju par nodokļu maksātāju – fizisku personu, kuru aizsargā normatīvie akti, jo tas nebūtu samērīgi ar personas datu aizsardzības interesēm.*

*[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.$^{1}$ panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Minētā panta ceturtā daļa cita starpā noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs.*

*Ņemot vērā, ka pieteicēja nav lūgusi lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, kā arī to, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.$^{1}$ panta pirmajai un ceturtajai daļai lietu izskata rakstveida procesā.*

**Motīvu daļa**

[5] Sākotnēji tiesa atzīst, ka ir nepieciešams precizēt pieteikuma priekšmetu.

Tā kā atteikums sniegt informāciju ir iestādes faktiskā rīcībā, pieteicējas interesēm atbilstošs pieteikuma priekšmets būtu Dienesta faktiskās rīcības, atsakoties izsniegt pieteicējas iesniegumā pieprasīto informāciju par /Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu, atzīšana par prettiesisku un pienākuma uzlikšana Dienestam izsniegt pieteicējas pieprasīto informāciju.

[6] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir tiesības saņemt informāciju par /Persona A/ Dienestā deklarēto kopējo summu par darījumu, kas noslēgts starp pieteicēju un /Persona A/.

[7] Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 96.pantu ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību. Tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietvertas arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8.pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8.pantā. Tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietver personas tiesības uz jebkuru savu datu aizsardzību (sk. *Senāta 2015.gada 26.marta sprieduma lietā Nr.SKA-383/2015 9.punktu, 2015.gada 25.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-864/2015 6.punktu*), ar personas privāto dzīvi saistīto vai personas fizisko un sociālo identitāti raksturojošo datu apstrāde (vākšana, uzglabāšana, izpaušana) ietilpst personas tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību tvērumā (sk. *Satversmes tiesas 2016.gada 12.maija sprieduma lietā Nr.2015-14-0103 15.1.punktu*). Saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma 25.panta pirmo daļu datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 27.aprīļa Regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk – Datu aizsardzības regula) 6.panta 1.punktā noteiktajiem pamatiem. Datu aizsardzības regulas 7.panta f) apakšpunktā ir paredzēti trīs kumulatīvi nosacījumi, kam jābūt izpildītiem, lai personas datu apstrāde būtu likumīga, proti, pirmkārt, datu pārziņa vai trešo personu, kurām dati tiek atklāti, likumīgu interešu esība, otrkārt, vajadzība apstrādāt personas datus likumīgo interešu ievērošanai un, treškārt, nosacījums, ka neprevalē tās personas pamattiesības un brīvības, uz kuru attiecas datu aizsardzība (*Senāta 2017.gada 30.jūnija spriedums lietā Nr.SKA-5/2017 ar atsauci uz Eiropas Savienības tiesas 2017.gada 4.maija sprieduma lietā Nr.C-13/16 28.punktu*).

Datu aizsardzības regulā ietverti fizisko personu datu aizsardzības principi. Informācijas atklātības likums noteic kārtību, kādā sabiedrībai ir tiesības prasīt un iestādei pienākums sniegt iestādes rīcībā esošo informāciju, kā arī kārtību attiecībā uz iestādes rīcībā esošas ierobežotas pieejamības informācijas izsniegšanu. Informācijas atklātības likuma 2.panta trešā daļa noteic, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi. Savukārt atbilstoši minētā likuma 3.pantā noteiktajam izšķir vispārpieejamu informāciju un ierobežotas pieejamības informāciju.

Tiesiskais regulējums attiecībā uz ierobežotas pieejamības informāciju ietverts Informācijas atklātības likuma 5.pantā. Saskaņā ar panta pirmo daļu ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

Atbilstoši minētā likuma 11.panta ceturtajai daļai ierobežotas pieejamības informāciju pieprasa rakstveidā. Pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota.

[8] Atbilstoši stabilai Senāta praksei iestādei (un līdz ar to arī tiesai), izlemjot personas informācijas pieprasījumu, sākotnēji jāpārbauda, vai pieprasītā informācija vispār ir tāda, uz kuru attiecas Informācijas atklātības likums. Proti, vai pieprasītā informācija ir iestādes rīcībā esoša dokumentēta informācija, un, ja nav,

tad, vai atbilstoši tiesību normu prasībām iestādei šo informāciju būtu vajadzējis dokumentēt jeb – citiem vārdiem sakot – vai iestādei atbilstoši tās kompetencei šo informāciju ir pienākums radīt. Ja konstatējams, ka pieprasītā informācija dokumentētā veidā nav iestādes rīcībā un tā arī nav informācija, ko iestādei būtu vajadzējis dokumentēt, iestādei jāatsaka pieteicējam pieprasītās informācijas sniegšana sakarā ar to, ka iestādes rīcībā šādas dokumentētas informācijas nav. Tas, protams, neizslēdz iestādei iespēju papildus sniegt atbildi Iesniegumu likuma kārtībā (*Senāta 2019.gada 18.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-482/2019 7.punkts*).

[9] Tālāk tiesa vērtēs, vai pieteicējas pieprasītā informācija ir ierobežotas pieejamības informācija.

[9.1] Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmo daļu un otrās daļas 1. un 4.punktu ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija, kurai šāds statuss noteikts ar likumu, par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija par fiziskās personas privāto dzīvi. Savukārt Informācijas atklātības likuma 8.pantā noteikts, ka informācija par fiziskās personas privāto dzīvi tiek aizsargāta ar likumu.

[9.2] Saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 1.pantu šā likuma mērķis ir aizsargāt fizisko personu pamattiesības un brīvības, it īpaši privātās dzīves neaizskaramību, attiecībā uz fiziskās personas datu (turpmāk – personas dati) apstrādi. Fizisko personu datu aizsardzības likuma izpratnē saskaņā ar šā likuma 2.panta 3.punktu fiziskas personas dati ir jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisko personu. Personas vārds, uzvārds, adrese, tālruņa numurs attiecas uz identificētu fizisko personu, proti, ļauj identificēt personu. Fizisko personu datu aizsardzības likuma 6.pants noteic, ka ikvienai fiziskajai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību. Personas datu aizsardzība tostarp izriet no Latvijas Republikas Satversmes 96.panta, kas noteic, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību. Personas datu apstrāde, tostarp izņēmuma kārtā bez datu subjekta piekrišanas, ir stingri noteikta Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā.

Senāta Administratīvo lietu departaments lietā atzina, ka informācija par konkrētām personām un tām izmaksātajām atlīdzībām ir šo personu dati un ietilpst tiesību uz privāto dzīvi tvērumā (sk. *Senāta 2019.gada 14.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-776/2019, 10.punktu*).

Respektīvi, no minētā var secināt, ka par personas datiem var uzskatīt tādu informāciju par personu, kurā norādīti to identificējoši personas dati, slēgtie darījumi un iegūtā atlīdzība, attiecīgi tā ir informācija par personas privāto dzīvi un ietilpst personas datu tvērumā.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8.panta 2.punktā noteikts, ka šādi dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos. Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.

No personas privātās dzīves neaizskaramības principa atvasināms personas datu aizsardzības princips un attiecīgi arī valsts pienākums garantēt personai tiesības uz datu aizsardzību no pretlikumīgas izmantošanas gan valsts pārvaldes, gan privāttiesību jomā.

[9.3] Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtajā daļā noteikta kārtība, kādā pieprasāma ierobežotas pieejamības informācija. Proti, pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota. Ja ierobežotas pieejamības informācija tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta. Pamatojumam un mērķim jābūt norādītam tā, lai tas sniegtu ticamu priekšstatu par informācijas nepieciešamību un izmantošanas veidu (sk. *Senāta 2015.gada 26.marta sprieduma lietā Nr.SKA-383/2015 8.punktu*).

Vērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē, kapieteicēja prasījusi informāciju, kā pamatojumu norādot, ka tā ir nepieciešama pieteicējai savu likumisko interešu aizsardzībai, proti, nolūkā nodrošināt pierādījumu esamību attiecībā uz saistību neizpildi no /Persona A/ puses. Tāpat pieteicēja uzskata, ka lūgumā precīzi definējusi identificējamo informāciju, konkrētu personu, darījumu veidu, laika periodu. Pieteicēja kā pamatojumu informācijas saņemšanai papildus norādījusi, ka pieteicējai pastāv pamatotas šaubas, kapirmšķietami /Persona A/ mēģina izvairīties no nodokļu samaksas un varētu sniegtatšķirīgu informācijas saturu attiecībā uz vienu un to

pašu darījumu, un, tieši, attiecībā uz ienākumu no minētā darījuma. Turklāt pieteicēja uzskata, ka pieprasītā informācija par konkrēto darījumu ir faktiski informācija par pašu pieteicēju, ko iestādei ir sniegusi cita persona, un Dienesta atteikums sniegt informāciju pieteicējai ir nepamatots un nākotnē var būtiski negatīvi ietekmēt pieteicējas spējas aizstāvēt savas likumiskās intereses.

Dienests atteica sniegt pieprasīto informāciju, pamatojot ar to, ka tā skar fiziskas personas privāto dzīvi, ka iepriekš, sākotnējā lēmumā, izklāstīta deklarācijas no kapitāla pieauguma aizpildīšanas kārtība, detalizēti par katru aili norādīts, ka deklarācijā netiek uzrādīti dati par darījuma partneri, kā arī, iesniedzot deklarāciju, nodokļu maksātājam normatīvajos aktos nav noteikts pienākums tai pievienot darījumu apliecinošus dokumentus.

Tāpēc pieteicējas uzmanība vērsta uz to, ka informācija par konkrēto darījuma vērtību ir gūstama no noslēgtā līguma starp pieteicēju un pieprasījumā minēto fizisko personu, kas jau ir pieteicējas rīcībā, savukārt par darījuma summām, kuras fiziskā persona ir saņēmusi no pieteicējas, ir gūstama no pieteicējas grāmatvedības datus saturošiem dokumentiem un/vai no kontu izdrukām par veiktajiem maksājumiem, kas arī ir pieteicējas rīcībā.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējas rīcībā ir visa Dienesta norādītā dokumentācija, kas konstatējams kā no pieteicējas apstrīdēšanas iesnieguma, tā no pārsūdzētā Lēmuma. Vienlaicīgi pieteicēja nelūdz Dienestu izsniegt informāciju, kas jau atrodas pieteicējas rīcībā, pieteicēja prasa izsniegt informāciju par to, ko tieši /Persona A/ ir deklarējis/norādījis Dienestam par ar pieteicēju noslēgto darījumu, konkrēti, par 2021.gada 8.jūlijā noslēgto uzņēmuma pirkuma līgumu Nr.1A958 par biznesa telekomunikāciju nozarē iegādi (iegādātas /Nosaukums B/ (reģistrācijas Nr./Numurs/) un /Nosaukums C/ (reģistrācijas Nr./Numurs/) kapitāldaļas). Minētā darījuma noslēgšana ir radījusi strīdu starp abām pusēm, kas tiek risināts civiltiesiskā kārtībā tiesā (ierosināta civillieta Nr.C771102722), kā arī uz civillietuNr.C69589724 /Nosaukums A/ prasībā pret /Persona A/, /Persona B/ un /Persona C/ par pārkāpuma atzīšanu, zaudējumu piedziņu un piedziņas vēršanu uz atdāvinātu mantu.

[9.4] Tiesa, vērtējot pieteicējas prasīto informāciju, secina, ka konkrētā informācija nav pieejama pieteicējai, kā to pamatoti norāda pieteicēja, turklāt tā ir ierobežotas pieejamības informācija atbilstoši Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 4.punktam. Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 4.punktu par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija par fiziskās personas privāto dzīvi. Informācijas atklātības likuma 8.pants nosaka, ka informācija par fiziskās personas privāto dzīvi tiek aizsargāta ar likumu.

Tiesa norāda, ka Dienests pareizi ir atzinis, ka pieteicēja nav pieprasījusi informāciju par sevi. Pieteicēja ir prasījusi informāciju, vai cita fiziska persona deklarējusi konkrētu ar pieteicēju veikto darījumu konkrētā laika periodā, tātad informācija prasīta par citu nodokļu maksātāju, kā arī lūgusi norādīt konkrētās personas un pieteicējas kopējo darījuma summu. Tāpēc tiesa nevar piekrist pieteicējas argumentam, ka patiesībā pieteicēja prasa informāciju par sevi, jo tieši Dienesta norādītā informācija, kas jau ir pieteicējas rīcībā, ko pieteicēja nelūdz izprasīt, attiecas uz pašu pieteicēju. Savukārt pieteicējas prasītā informācija skar trešo personu, pieteicējas darījumu partneri, tātad satur informāciju ir par cita nodokļu maksātāja veiktajiem darījumiem un ienākumiem. Dienests sākotnējā lēmumā pieteicējai detalizēti izskaidrojis, kas ir jānorāda deklarācijā par kapitāla pieaugumu, atsaucoties uz Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumu Nr.662 ,,Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību" 54. punktā noteiktajām prasībām, tostarp, ka deklarācijā netiek uzrādīti dati par darījuma partneri, bet gan apkopota informācija par veiktajiem darījumiem attiecīgajā periodā, kas ietverti fiziskas personas deklarācijās, un ka šos datus aizsargā likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 22.pants, Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmā daļa un otrās daļas 1., 4. un 8.punkts, kā arī Datu aizsardzības regula.

Tiesa norāda, ka pieteicējas pieprasītā informācija par fiziskas personas deklarētajiem darījumiem, trešās personas pārdoto komercsabiedrību kapitāldaļu pārdošanas cenu, kā arī saistībā ar šiem darījumiem deklarētie kapitāla pieaugumi skar fiziskas personas privāto dzīvi un atzīstama par ierobežotas pieejamības informāciju. Tostarp informācija par personas ienākumiem, to avotiem un amatiem, ienākumu gūšanas periodu ir informācija par personas privāto dzīvi un ietilpst personas datu tvērumā.

No personas privātās dzīves neaizskaramības principa atvasināms personas datu aizsardzības princips un attiecīgi arī valsts pienākums garantēt personai tiesības uz datu aizsardzību.

Vienlaicīgi tiesa norāda, ka atbilstoši stabilai administratīvo tiesu praksei ierobežotas pieejamības informācijas apstrāde ir pieļaujama, ievērojot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteikto regulējumu, un šāds arguments par personas datu aizsardzību pats par sevi nav pamats informācijas nesniegšanai.

[9.5] Senāta judikatūrā atzīts, ka sabiedrības tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem ir vispāratzīts Eiropas Savienības princips. Vienlaicīgi tiesības piekļūt informācijai ir pakļautas zināmiem ierobežojumiem, kas pamatoti ar sabiedrības vai privāto interešu apsvērumiem (*Senāta 2011.gada 21.marta sprieduma lietā Nr.SKA-254/2011 (A420574710) 6. un 8.punkts*).

Informācijas atklātības likuma 10.panta ceturtā daļa un 11.panta ceturtā daļa pieļauj, ka arī ierobežotas pieejamības informācija var tikt izsniegta, ja pieprasītājs pamato, kāpēc viņam attiecīgā informācija ir nepieciešama, un pieprasītāja norādītā interese atsver to tiesisko interesi, kuras aizsardzībai konkrētajai informācijai noteikta ierobežota pieejamība, tādēļ, ja iestāde atzīst, ka ierobežotas pieejamības informācija nav izsniedzama, iestādei jāargumentē, kāpēc (*Senāta 2017.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.SKA-106/2017 (A420412414) 18.punkts*).

Atteikuma izsniegt pieprasīto informāciju pamatā nevar būt vispārīgs konstatējums, ka pieprasītā informācija ir ierobežotas pieejamības. Šāda atteikuma pamats var būt secinājums, ka konkrētajos apstākļos, izvērtējot informācijas pieprasīšanas mērķi, priekšroka ir dodama tām interesēm, kuru aizsardzībai attiecīgajai informācijai noteikts ierobežotas pieejamības statuss (*Senāta 2018.gada 23.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-244/2018 ( ECLI:LV:AT:2018:0423.A420156016.2.S) 8.punkts*). Tādējādi, izvērtējot personas tiesības saņemt ierobežotas pieejamības informāciju, jāpārbauda, vai pastāv konkrētas tiesiskās intereses, kuras aizsargājot pieprasītā informācija nebūtu izsniedzama. Ja atbilde ir apstiprinoša, tālāk noskaidrojams, vai iespēja iepazīties ar pieprasīto informāciju konkrētajā gadījumā var faktiski apdraudēt šīs aizsargātās intereses. Tāpēc nepieciešams izvērtēt, vai nepastāv pietiekami aizsargājama tiesiska interese, kas tomēr pamato informācijas pilnīgu vai daļēju izpaušanu (*Senāta 2011.gada 21.marta sprieduma lietā Nr.SKA-254/2011 (A420574710) 7.-9.punkts, 2017.gada 22.marta sprieduma lietā Nr.SKA-296/2017 (A420297015) 17.punkts*).

[10] Tālāk tiesa vērtēs, vai pieteicējas pieprasītā informācija viņai būtu izsniedzama, kā arī, vai Dienesta atteikums izsniegt pieteicējai tās prasīto informāciju ir atzīstams par tiesisku un pamatotu.

[10.1] Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtā daļa noteic, ka, pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota.

Pieteicēja tiesai kā ierobežotas informācijas pieprasīšanas pamatojumu un izmantošanas mērķi norādījusi, ka /Persona A/ it kā mēģina izvairīties no nodokļu samaksas, iespējams, nav deklarējis darījumu ar pieteicēju, norādot nepareizu darījuma summu. Tāpat pieteicēja norādījusi, ka informācija tai nepieciešama jau uzsāktā civilprocesā Nr.C771102722, kurā norisinās tiesvedība starp pieteicēju un /Persona A/, konkrēti, civillieta ierosināta /Persona A/ prasībā pret /Nosaukums A/ par kapitāldaļu pirkuma maksas un līgumsoda piedziņu un /Nosaukums A/ pretprasībā pret /Persona A/ par pirkuma maksas samazināšanu un parāda piedziņu. No Tiesu informācijas sistēmas konstatējams, ka pirmās instances tiesas spriedums pasludināts 2026.gada 14.maijā. Tāpat pieteicēja atsaukusies uz civillietu Nr.C69589724 /Nosaukums A/ prasībā pret /Persona A/, /Persona B/ un /Persona C/ par pārkāpuma atzīšanu, zaudējumu piedziņu un piedziņas vēršanu uz atdāvinātu mantu.

[10.2] Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumu Nr.662 „Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību” 54.punkts noteic, kā tiek aizpildīta deklarācija par ienākumu no kapitāla pieauguma.

Izvērtējot minētajos Ministru kabineta noteikumos noteikto deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma aizpildīšanas kartību kopsakarā ar iesniegtajās /Persona A/ deklarācijās ietverto informāciju, secināms, ka deklarācijā par ienākumu no kapitāla pieauguma netiek uzrādīti dati par darījuma partneri, kā arī, iesniedzot deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma, nodokļu maksātājam normatīvajos aktos nav noteikts pienākums tai pievienot darījumu apliecinošus dokumentus.

No minētā secināms, ka daļa informācijas, ko pieteicēja sagaidīja, saņemot /Persona A/ Dienestam iesniegtās deklarācijas par ienākumiem no kapitāla pieauguma, nesatur to informāciju, ko pieteicēja sagaidīja. Tātad daļa no informācijas, ko pieteicēja prasīja, lai Dienests izsniegtu, nav Dienesta rīcībā, jo tiesību normas šādu informāciju privātpersonai, aizpildot deklarāciju, neuzliek iesniegt Dienestam.

Kā to pamatoti norādījis Dienests, apstāklis, ka vēstule par informācijas sniegšanu nesatur pieteicējas vēlamo informāciju vai pieteicējai ir cits uzskats par deklarācijas par ienākumu no kapitāla pieauguma informācijas saturu, nemaina tās aizpildīšanas kārtību.

Līdz ar to iestāde nevar izsniegt tādu informāciju, kas nav tās rīcībā un ko iestādei nav pamata prasīt no personas, iesniedzot deklarāciju par pieaugumu no kapitāla, izņemot gadījumus, ja Dienests ir uzsācis konkrētu pārbaudi.

[10.3] Senāta praksē ir atzīts, ka Informācijas atklātības likuma kārtībā personas var brīvi pieprasīt izsniegt arī tādu informāciju, kas tām nepieciešama savu tiesību aizsardzībai, tostarp tiesas procesos. Proti, administratīvā procesa dalībnieka statuss kādā lietā nevar liegt personai tiesības uz informāciju Informācijas atklātības likuma ietvaros. Ja procesa dalībnieks vēlas iegūt papildu ziņas – iespējams, arī jaunus pierādījumus, kas neatrodas jau ierosinātās administratīvās lietas materiālos –, bet iestāde liedz tiem pieeju, procesa dalībnieks ir tiesīgs vērsties tiesā ar atsevišķu pieteikumu, aizstāvot Latvijas Republikas Satversmē un Informācijas atklātības likumā paredzētās tiesības uz informāciju (*Senāta 2017.gada 20.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-172/2017, 670015715, 8.punkts*).

Vispārīgi tieši šāda situācija pastāv arī šajā gadījumā – pieteicēja vēlas iegūt pierādījumus, kas tam ļautu pamatot civilo prasību *pret* /Persona A/ *par starp pusēm noslēgto darījumu, bet iestādes atteikuma dēļ pieteicēja uzskata, ka nevar to iesniegt civilprocesā.*

*Tomēr tiesa šo pieteicējas argumentu vērtē kritiski, pamatojoties uz turpmāko.*

*[10.4] No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicēja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par to, ka civilprocesa* Nr.C771102722 un Nr.C69589724 ietvaros būtu realizējusi *Civilprocesa likuma 98.panta pirmās daļas priekšnoteikumu, kas paredz pierādījumu nodrošināšanas tiesības konkrētajā civillietā. Turklāt tiesvedība pirmās instances tiesā lietā* Nr.C771102722 *jau ir noslēgusies 2026.gada 14.maijā ar spriedumu, ko pieteicēja var pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Līdz ar to nav saprotams, kāpēc pieteicēja nav rīkojusies konkrēto civilprocesu ietvaros, izmantojot pierādījumu nodrošināšanas institūtu jau laika periodā no 2022.gada rudens, piemēram, lietā* Nr.C771102722. *Tā kā civillietā ir strīds* /Persona A/ prasībā pret /Nosaukums A/ par kapitāldaļu pirkuma maksas un līgumsoda piedziņu un /Nosaukums A/ pretprasībā pret /Persona A/ par pirkuma maksas samazināšanu un parāda piedziņu, pieteicēja nav sniegusi skaidrojumu par to, kā /Persona A/ iesniegtās nodokļu deklarācijas un tās saturošā informācija, izņemot, ka, iespējams, neveikti nodokļu maksājumi no /Persona A/ puses, tiks izmantota un kādam mērķim, tikai atsaucoties uz šo informāciju kā uz iespējamiem pierādījumiem civilprocesā. Tiesas ieskatā pieteicējas norādītais informācijas izmantošanas mērķis vērtējams kā hipotētisks.

[10.5] Atbilstoši Senāta praksei informācijas pieprasīšanas izsniegšanai lietās tiesai ir jāvērtē gan informācijas aizsardzības un līdz ar to ierobežojumu iepazīties mērķis un aizsardzības robežas, gan to personu intereses, kuras vēlas ar informāciju iepazīties un to izmantot, atsaucoties uz savu tiesību aizsardzības nepieciešamību.

Atteikums izsniegt pieteicējai informāciju par/Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu no Dienesta puses tika pamatots ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otro daļu, kas cita starpā noteic, ka par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija par fiziskās personas privāto dzīvi, kā arī ar nodokļu administrācijas funkcijām, tostarp, publiski tiesisko pienākumu neizpaust informāciju par nodokļu maksātāju, lai izvairītos no pārmērīgas un iespējami nelikumīgas tālākas datu apstrādes procesa. Dienests papildus pieteicējai skaidrojis atteikuma pamatu, norādot, ka pieteicējas pieprasītās informācijas nonākšana citu personu rīcībā var radīt /Persona A/ nelabvēlīgas sekas, proti, var kļūt zināma informācija par /Persona A/ mantisko stāvokli (ienākumiem) un šādas informācijas izpaušana eventuāli var radīt pašas fiziskās personas apdraudējuma risku, kas, Dienesta ieskatā, konkrētajos lietas apstākļos nav pieļaujama.

Vērtējot minēto, tiesa skaidro, ka atbilstoši stabilai administratīvo tiesu praksei pirms ierobežotas pieejamības informācijas izsniegšanas apsverams, vai pastāv nodokļu maksātāja, par kuru tiek prasīta informācija, tiesiska interese, kuru aizsargājot ir pamats pieprasīto informāciju neizsniegt. Ja atbilde ir apstiprinoša, tad jānoskaidro, vai iespēja iepazīties ar pieprasīto informāciju var konkrēti un faktiski apdraudēt nodokļu maksātāja aizsargāto interesi. Turklāt riskam, ka tiks apdraudētas aizsargātās intereses, ir jābūt saprātīgi paredzamam, nevis tikai hipotētiskam (sk. *Senāta 2018.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-394/2018 7.punktu*).

Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem konstatējams, ka Dienests par aizsargāto interesi ir atzinis nodokļu administrācijas rīcībā esošās informācijas neizpaušanu (aizsargāšanu) par nodokļu maksātāju – fizisku personu /Persona A/ un viņa iesniegtajās deklarācijās par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto informāciju par sava kapitāla aktīvu atsavināšanas darījumiem, kas ietver tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un personas datu aizsardzību no pretlikumīgas izmantošanas.

Tātad, pirms informācijas izsniegšanas, Dienestam bija jāizvērtē nodokļu maksātāja – fiziskas personas /Persona A/ tiesisko interešu aizsardzība un jāsamēro ar pieteicējas tiesībām uz informāciju savu tiesisko interešu aizsardzībai.

[10.6] No Dienesta atteikuma konstatējams skaidrojums pieteicējai, ka persona var brīvi izvēlēties nodarbošanos un gūt ienākumus. Šāda rakstura informācijas nesniegšanai ir preventīvs mērķis – neveikt pārmērīgu personas datu apstrādi un aizsargāt personas privāto dzīvi, kas ietver arī personas datus, tai skaitā informāciju par personas ekonomisko aktivitāti, gūtajiem un deklarētajiem ienākumiem, nesniegt informāciju par nodokļiem, tādā veidā tiek nodrošināta arī personas privātās dzīves neaizskaramība.

No lietas materiāliem tiesa negūst pārliecību, kādas tieši savas intereses ar iegūto informāciju privāttiesiskā strīdā starp pieteicēju un /Persona A/ pieteicēja vēlas aizsargāt, kāds ir pieprasītās informācijas izmantošanas mērķis. Pie apstākļa, ka, pieteicējas ieskatā, /Persona A/, iespējams, neveic pilnvērtīgu nodokļu nomaksu, norādāms, ka tas ir tikai hipotētisks apgalvojums, turklāt Dienesta, nevis pieteicējas vai vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē ir pēc iestādes iniciatīvas vērtēt, vai /Persona A/ veicis pienācīgu nodokļu nomaksu, tostarp, no darījumiem ar pieteicēju. Lai veiktu minētās darbības, nodokļu administrācijai nav nepieciešams izsniegt privātpersonai konkrēto ierobežotas pieejamības informāciju. Līdz ar to konkrētajā tiesiskajā situācijā pieteicējas arguments par to, ka /Persona A/, iespējams, neveic pilnvērtīgu nodokļu nomaksu, nav pamats informācijas izsniegšanai pieteicējai no Dienesta puses.

[10.7] Tālāk izvērtējams, kam piešķirama augstāka aizsardzības pakāpe: nodokļu maksātāja /Persona A/ interesei uz privātās dzīves neaizskaramību vai pieteicējas interesei saņemt informāciju.

Datu aizsardzības regulas 6.pantā paredzēts pamats, kas pieļauj fiziskās personas datu apstrādi. Datu aizsardzības regulas 6.panta 1.punkts noteic, ka personas datu apstrāde ir likumīga, ja tā ir nepieciešama, lai aizsargātu citas fiziskās personas vitālas intereses, kā arī tad, ja apstrāde nepieciešama trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm („d” un „f” apakšpunkts). Tādējādi Datu aizsardzības regula paredz, ka datu apstrāde ir pieļaujama, ja tas nepieciešams leģitīmu interešu nodrošināšanai.

Dienests ir pamatoti atteikumā izsniegt informāciju norādījis, ka Dienestam ir uzlikts publiski tiesisks pienākums neizpaust informāciju par nodokļu maksātāju, lai izvairītos no pārmērīgas un iespējami nelikumīgas tālākas datu apstrādes, jo šādas informācijas nonākšana citu personu rīcībā var radīt personai nelabvēlīgas sekas, izskatāmajā lietā tas būtu /Persona A/, tāpēc konkrētajā gadījumā ir piešķirama augstāka aizsardzības pakāpe, jo pieteicēja nav konkrēti pamatojusi savu tiesisko interesi konkrētās informācijas izmantošanai, kā arī līdz šim brīdim nav civilprocesa ietvaros realizējusi tiesību lūgt tiesu nodrošināt pierādījumus.

Tādējādi atbilstoši normatīvo aktu regulējumam Dienests savas kompetences ietvaros pārbauda nodokļu maksātāja nodokļu vai nodevu un citu valsts noteikto maksājumu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību un gadījumos, ja tiek konstatētas nesakritības, Dienests savu uzdevumu izpildei veic attiecīgos kontroles pasākumus.

Šādos apstākļos ir secināms, ka priekšroka viennozīmīgi ir dodama konkrētās personas /Persona A/, par kuru pieprasīta informācija, kas satur personas datus, tiesībām uz personas datu un privātās dzīves neaizskaramību, kuras, bez šaubām, izsniedzot pieprasīto informāciju, tiktu ierobežotas. Tāpēc priekšroka nav dodama pieteicējas interesēm, kas nav pat pietiekami skaidri norādītas, tādā veidā nav līdz galam identificējamas, bet atzīstamas kā hipotētiski apgalvojumi. Turklāt pieteicējas šaubas par to, vai privātpersona ir veikusi nodokļu nomaksu, nav pamats informācijas izsniegšanai. Līdz ar to pēc būtības nav iespējams abu tiesību salīdzinājuma izvērtējums.

Līdz ar to tiesa konstatē, ka atbildētājas pusē pieaicinātā iestāde ir vērtējusi un samērojusi pieteicējas tiesības uz informāciju un /Persona A/ tiesisko interesi uz privātās dzīves neaizskaramību.

Ņemot vērā minēto, nav konstatējamas tādas primāras pieteicējas intereses, kas attaisnotu ierobežotas pieejamības informācijas izsniegšanu par nodokļu maksātāju /Persona A/ pieteicējai, kā arī nav konstatējams tiesisks pamats pieteicējas pieprasītās informācijas izsniegšanai, jo nepastāv Datu aizsardzības regulas 6.pantā noteiktie personas datu apstrādes pamati. Tiesa atzīst, ka Dienests pamatoti atteicis izsniegt pieteicējai cita nodokļu maksātāja datus, izvairoties no fizisko personu interešu aizskāruma, īpaši pie apstākļa, ka pieteicēja

savu tiesisko interesi ir pamatojusi hipotētiski. Līdz ar to Dienesta rīcībā esošās informācijas un personas datu izpaušana būtu pārmērīga.

Turklāt, kā tas iepriekš skaidrots spriedumā, Civilprocesa likumā ir ietverts sacīkstes un dispozivitātes princips. Tas arī nozīmē, ka tieši tiesa, kas izskata pamatlietu (šajā gadījumā – civillietu) pieteicējas prasījumā pret /Persona A/, vienīgā ir tajā situācijā, kas var patiesi šīs intereses novērtēt un samērot, jo vienīgā redz visu lietas kontekstu un katra pierādījuma un informācijas nozīmi, tieši tiesas kompetencē ir pierādījumu novērtēšana, izskatot konkrēto lietu, konkrētajā situācijā tiesa vērtēs iesniegtos pierādījumus, nodrošinās pierādījumu pārbaudi un lietas objektīvu izskatīšanu laikā, ja radīsies šaubas par abu pušu noslēgtā darījuma kopējās summas apmēru. Vienlaicīgi tiesvedība pirmās instances tiesā lietā Nr.C771102722 jau ir noslēgusies.

[11] Rezumējot iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums par Dienesta faktiskās rīcības, atsakoties izsniegt pieteicējas iesniegumā pieprasīto informāciju par /Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu, atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu Dienestam izsniegt pieteicējas pieprasīto informāciju, ir nepamatots un noraidāms. Savukārt Dienesta atteikums izsniegt pieteicējai tās prasīto informāciju ir atzīstams par tiesisku un pamatotu.

[12] Pieteicējas ieskatā, Dienests atteicies sniegt informāciju, pamatojoties uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 21.panta pirmo daļu, kas nav pamatota un attiecināma uz konkrēto informācijas pieprasījuma būtību.

Vērtējot minēto argumentu, tiesa norāda turpmāko.

[12.1] Saskaņā ar likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 21.panta pirmo daļu Dienesta ierēdnim un darbiniekam aizliegts, izņemot likumā „Par nodokļiem un nodevām” paredzētos gadījumus, izpaust par nodokļu maksātāju jebkādu informāciju, kas ierēdnim vai darbiniekam kļuvusi zināma, pildot dienesta pienākumus. Par informācijas izpaušanu vainīgo ierēdni vai darbinieku sauc pie likumā noteiktās atbildības. Arī likuma „Par nodokļiem un nodevām” 22.panta pirmā daļa paredz, ka nodokļu administrācijas ierēdnim (darbiniekam), ja šā panta otrajā daļā nav noteikts citādi, aizliegts izpaust par nodokļu maksātāju bez viņa piekrišanas jebkādu informāciju, kas šim ierēdnim (darbiniekam) kļuvusi zināma, pildot dienesta (darba) pienākumus. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka nodokļu administrācijas ierēdnis (darbinieks) drīkst sniegt informāciju par nodokļu maksātāju bez viņa piekrišanas Finanšu ministrijai, citai nodokļu administrācijai, Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm un saskaņā ar starptautisko līgumu noteikumiem ārvalstu kompetentajām iestādēm, pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm, kā arī zvērinātiem tiesu izpildītājiem, tiesai, prokuratūrai un citām tiesībaizsardzības iestādēm, kā arī kredītinformācijas birojam.

[12.2] Vērtējot minētās tiesību normas, secināms, tās regulē nodokļu administrācijas ierēdņu un darbinieku individuālo pienākumu ievērot konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, ko tie uzzinājuši, pildot savus darba (dienesta) pienākumus, un to, kā jārīkojas konkrētam ierēdnim vai darbiniekiem, ja tieši viņam individuāli tiek prasīta informācija. Situācijā, kad informācija tiek pieprasīta Dienestam, Dienests rīkojas kā institūcija, nevis kā konkrēts ierēdnis vai darbinieks individuāli. Tādējādi likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu” 21.panta pirmā daļa un likuma par „Par nodokļiem un nodevām” 22.panta normas pamatā vispār nebūtu attiecināmas uz gadījumiem, kad Dienestam tiek pieprasīts izsniegt tā rīcībā esošo informāciju.

Arī Senāta judikatūrā jau vairākkārt atzīts, ka minētās tiesību normas nevar būt pamats Dienestam atteikties izsniegt pieprasīto informāciju. Senāta judikatūrā arī izskaidrots, kā Dienestam jārīkojas, ja saņemts informācijas pieprasījums. Proti, lemjot par to, vai izsniedzama Dienesta rīcībā esoša informācija, apsverams, vai pastāv nodokļu maksātāja, par kuru tiek prasīta informācija, tiesiska interese, kuru aizsargājot ir pamats pieprasīto informāciju neizsniegt. Ja atbilde ir apstiprinoša, tālāk noskaidrojams, vai iespēja iepazīties ar pieprasīto informāciju var konkrēti un faktiski apdraudēt šā nodokļu maksātāja aizsargātās intereses. Jāvērtē arī tas, vai nepastāv pietiekami aizsargājama tiesiska interese, kas tomēr pamato informācijas pilnīgu vai daļēju izpaušanu. Ja secināms, ka informācijas pieprasītājam pastāv pietiekami pamatota interese informācijas saņemšanai, bet citu nodokļu maksātāju, par kuriem informācija ir pieprasīta, tiesības vai tiesiskās intereses nevar tikt nopietni aizskartas, pieprasītā informācija ir izsniedzama. Tādējādi atteikuma pamats var būt tikai izsvērts secinājums, ka konkrētajā gadījumā priekšroka dodama nevis informācijas pieprasītāja interesei informāciju saņemt, bet gan tām interesēm, kuru dēļ informācijai noteikts ierobežotas pieejamības informācijas

statuss (*Senāta 2011.gada 21.marta sprieduma lietā Nr.SKA-254/2011 (A420574710) 6.-9.punkts, 2018.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-394/2018 ( ECLI:LV:AT:2018:1031.A420261416.2.S) 7.punkts*).

[12.3] Vērtējot pieteicējas argumentu, tiesa to atzīst par pamatotu tiktāl, ka iestāde atteikumā sniegt informāciju nevar atsaukties uz likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 21.panta pirmo daļu un likuma par „Par nodokļiem un nodevām" 22.pantu, šīs normas pamatā vispār nebūtu attiecināmas uz gadījumiem, kad Dienestam tiek pieprasīts izsniegt tā rīcībā esošo informāciju.

Vienlaicīgi, kā jau sprieduma [10] punktā secināts, no lietas materiāliem izriet, ka atteikums sniegt informāciju pamatots ar tādiem apsvērumiem kā /Persona A/ interešu aizsardzība un personas datu apstrāde, kā arī pieteicējas hipotētiskais pamatojums mērķim, kādam pieprasītā informācija tiks izmantota.

Tādējādi, pretēji pieteicējas izteiktajam iebildumam, Dienesta Lēmumā ietvertā atsauce uz likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 22.panta pirmo un otro daļu, kas ierobežo tādas informācijas izsniegšanu par nodokļu maksātāju trešajām personām, kas nav publiski pieejama, liecina par to, ka iestāde var atteikties izpildīt informācijas pieprasījumu vai tā izpildes nosacījumus, ja informācijas pieprasījums vai tā izpildes nosacījumi nav samērojami ar iestādes rīcībā esošajiem resursiem, proti, informācijas pieprasījuma vai tā izpildes nosacījumu izpildes rezultātā ir apdraudēts iestādes darbs vai citu personu tiesības.

Vienlaikus no lietas materiāliem konstatējams, ka Dienests par informācijas sniegšanu pamatoti informējis pieteicēju, ka informācija tieši par darījuma vērtību starp pieteicēju un /Persona A/ ir gūstama no starp pieteicēju un /Persona A/ noslēgtā uzņēmuma pirkuma līguma, kas ir pašas pieteicējas rīcībā, savukārt par darījuma summām, kuras konkrētā fiziskā persona ir saņēmusi no pieteicējas, ir gūstama no pieteicējas grāmatvedības datus saturošiem dokumentiem un/vai no kontu izdrukām par veiktajiem maksājumiem, kas arī ir pieteicējas rīcībā. Tāpēc privātpersonas nodokļu deklarācijas pieteicējai nav izsniegtas, lai aizsargātu /Persona A/ tiesības uz nepamatotu datu apstrādi.

[13] Tiesa papildus norāda, tiesai nav pienākuma atbildēt uz pilnīgi visiem procesa dalībnieku izteiktajiem argumentiem, vien tiem, kuriem ir būtiska nozīme lietā (*Senāta 2019.gada 5.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-978/2019, A420204717, 10.punkts*). Tiesa ir atbildējusi uz būtiskajiem pieteicējas argumentiem lietā, bet uz pārējiem, kam nav nozīmes no tiesību viedokļa, procesuālās ekonomijas nolūkā atbildes nesniegs.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Informācijas atklātības likuma 15.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

noraidīt /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta faktiskās rīcības, atsakoties izsniegt pieteicējas iesniegumā pieprasīto informāciju par /Persona A/ deklarācijās par kapitāla pieaugumu par periodu no 2021.gada trešā ceturkšņa līdz 2024.gada ceturtajam ceturksnim norādīto darījuma ar /Nosaukums A/ kopējo darījuma summu, atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu Valsts ieņēmumu dienestam izsniegt pieteicējas pieprasīto informāciju.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Grabovska